

PROW 2014-2020 W OKRESIE PRZEJŚCIOWYM W LATACH 2021-2022

Działania inwestycyjne

Daniel Roszak
d.roszak@podr.pl

Poddziałanie 4.2. Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój

1. Proponuje się wprowadzenie wsparcia dla przetwórców prowadzących działalność jako duże przedsiębiorstwo w zakresie wytwarzania pasz bazujących na surowcach niemodyfikowanych genetycznie.
2. W przypadku rolników, lub małżonków rolników, rozpoczynających lub prowadzących działalność w zakresie przetwarzania i sprzedaży przetworzonych produktów rolnych w ramach rolniczego handlu detalicznego, maksymalną kwota pomocy proponuje się zwiększyć do 200 000 zł (taka sama kwota została także zapisana w I wersji Krajowego Planu Operacyjnego na lata 2023-2027).
3. W przypadku wnioskowania przez rolników o pomoc na rozpoczęcie lub rozwój działalności w ramach RHD, a także rozpoczęcie działalności w ramach MOL (przetwórstwo w ramach działalności gospodarczej) postuluje się możliwość rozszerzenia kosztów kwalifikowalnych o zakup specjalistycznych środków transportu

Komitety Monitorujące Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przygotowały w lutym br. projekty szeregu uchwał upoważniających Instytucję Zarządzającą, czyli MRiRW, do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Poniżej przedstawiamy najważniejsze rekomendacje w zakresie działań inwestycyjnych dotyczących gospodarstw rolnych.

takich jak: izoterma, chłodnia, fodo-truck, cysterna, silos, itp.

4. Proponuje się także wprowadzenie możliwości wsparcia dla podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa i marketingu roślin zielarskich.

Poddziałanie 5.1. Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiolowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

1. W tym działaniu postulowany opis operacji brzmiałby: Pomoc jest udzielana na zaopatrzenie w sprzęt do utrzymywania urządzeń wodnych lub wykonanie robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed

skutkami suszy lub zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny, albo na inwestycje ograniczające możliwość rozszerzenia się afrykańskiego pomoru świń.

W takim ujęciu zatem zakres pomocy uległby rozszerzeniu o możliwość wykonania robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych. Pomoc za wykonanie ogrodzenia lub robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych miałyby być przyznawana w formie standardowych stawek jednostkowych. W zakres kosztów kwalifikowalnych mają wejść także koszty przebudowy lub remontu istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniające -odwadniające (rowy melioracyjne, zastawki, przepusty).

W przypadku robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych stawki ryczałtu mają wynosić:

Lp.	Kategorie robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych	Zakres robót		Standardowa stawka jednostkowa
1.	Odbudowa rowu melioracyjnego	1a. Odbudowa rowu melioracyjnego, w tym: a) wykoszenie skarp i dna b) usunięcie zakrzaceń i drzew c) odmulenie dna wraz z rozplantowaniem urobku d) skarpowanie e) oczyszczenie przepustów f) oczyszczenie wylotów drenarskich	1. Rów o szer. dna do 70 cm i głębokości do 1 m	19 zł/mb
			2. Rów o szer. dna do 70 cm i głębokości powyżej 1 m	27,5 zł/mb
			3. Rów o szer. dna powyżej 70 cm i głębokości do 1 m	31,5 zł/mb
			4. Rów o szer. dna powyżej 70 cm i głębokości powyżej 1 m	37,5 zł/mb
		1b. Odbudowa rowu melioracyjnego - prace umocnieniowe (dodatkowa stawka w przypadku wykonywania takich robót)	1. darniowanie (skarpy, dno)	25 zł/m ²
			2. kieszka faszynowa	40 zł/mb
			3. umocnienie betonowe	100 zł/mb
		1c. Budowa, przebudowa, remont budowli komunikacyjnych	1. budowa lub przebudowa przepustu o średnicy 40-60 cm	1100 zł/mb
			2. budowa lub przebudowa przepustu o średnicy 80-100 cm	2500 zł/mb
			3. budowa lub przebudowa przepustu o średnicy ponad 100 cm	3300 zł/mb
2.	Progi, zastawki, przepusty piętrzące	2a. Stały próg piętrzący do 1m	1. budowa progu	9000 zł/szt.
			2. odbudowa progu	5000 zł/szt.
		2b. Stały próg piętrzący do 1,5 m	1. budowa progu	15000 zł/szt.
			2. odbudowa progu	8000 zł/szt.
		2c. Zastawka o wys. piętrzenia do 1 m	1. budowa zastawki	23 000 zł/szt.
			2. odbudowa (przebudowa) zastawki	10250 zł/szt.
		2d. Zastawka o wys. piętrzenia do 1,5 m	1. budowa zastawki	30 000 zł/szt.
			2. odbudowa (przebudowa) zastawki	14 400 zł/szt.
		2e. Przepust z piętrzeniem	1. budowa lub przebudowa przepustu z piętrzeniem o średnicy 40-60 cm	1500 zł/mb
			2. budowa lub przebudowa przepustu z piętrzeniem o średnicy 80-100 cm	3250 zł/mb
			3. budowa lub przebudowa przepustu z piętrzeniem o średnicy ponad 100 cm	4400 zł/mb
3.	Prace na sieciach drenarskich	3a. Udrażnianie (oczyszczanie) rurociągów drenarskich	1. średnica 50-100 mm	10,6 zł/mb
			2. średnica 125-150 mm	13,4 zł/mb
			3. średnica 175-200 mm	17,5 zł/mb
		3b. Przebudowa sieci drenarskiej 3c. Przełożenie rurociągów drenarskich	1. średnica do 100 mm, głębokość do 1,1 m	22,0 zł/mb
			2. średnica od 125 mm, głębokość do 1,1 m	28,8 zł/mb
			3. średnica do 100 mm, głębokość ponad 1,1 m	28,8 zł/mb
			4. średnica od 125 mm, głębokość ponad 1,1 m	35,0 zł/mb
		3d. Odbudowa studzienek drenarskich		3000 zł/szt.

Lp.	Kategorie robót w zakresie urządzeń melioracji wodnych	Zakres robót	Standardowa stawka jednostkowa
		3e. Odbudowa wylotów drenarskich	1. Wylot pojedynczy, średnica 50 - 100 mm 230 zł/szt.
			2. Wylot pojedynczy, średnica 125 - 150 mm 250 zł/szt.
			3. Wylot pojedynczy, średnica 175 - 200 mm 280 zł/szt.
			4. Wylot podwójny, średnica 50 - 100 mm 400 zł/szt.
			5. Wylot podwójny, średnica 125 - 150 mm 450 zł/szt.
			6. Wylot podwójny, średnica 175 - 200 mm 500 zł/szt.
		3f. Przystosowanie studzienki drenarskiej do funkcji retencyjnej	1250 zł/szt.
		3g. Przystosowanie wylotów drenarskich do funkcji retencyjnej	1250 zł/szt.

2. Kwoty pomocy w przypadku standardowych stawek jednostkowych mają być wypłacane do wysokości 80% ustalonych stawek.

Poddziałanie 6.2.

Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich

Postuluje się rezygnację z konieczności spełnienia warunku składania wniosku o płatność do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, w którym pracuje wnioskodawca oraz umożliwienie uczestnictwa w działaniu osobom, które korzystały już z działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego PROW 2007-2013.

Poddziałanie 6.4.

Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej

Postuluje się rozszerzyć zakres wspieranych dotacją usług. Proponowany obecnie zapis byłby taki sam, jak ujęty w opisie interwencji w Krajowym Planie Strategicznym na lata 2023-2027:

1. W ramach świadczenia usług rolniczych i leśnych inwestycje dotyczą działalności w zakresie m.in.:

- świadczenia usług rolniczych wspomagających produkcję roślinną lub wspomagających chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, lub następujących po zbiorach;
- świadczenia usług rolniczych w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0);
- świadczenia usług rolniczych w zakresie zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych oraz związków spółek wodnych;
- świadczenia usług rolniczych i leśnych w zakresie mycia i dezynfekcji budynków inwentarskich, hal produkcyjnych oraz urządzeń, maszyn i pojazdów rolniczych i leśnych.

2. Proponuje się także rozszerzenie zakresu beneficjentów o osoby podejmujące działalność gospodarczą jako mikro- lub małe przedsiębiorstwo. Dotyczyłoby to jednak tylko prowadzenia lub podejmowania działalności gospodarczej w ramach:

- usług rolniczych w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0) albo
- w ramach zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych i ich związków, albo
- w ramach usług rolniczych i leśnych w zakresie mycia i de-

zynfekcji budynków inwentarskich, hal produkcyjnych oraz urządzeń, maszyn i pojazdów rolniczych lub leśnych.

Do otrzymania dotacji na rozwój działalności gospodarczej w zakresie usług rolniczych i leśnych niezbędne byłoby, tak jak dotychczas, prowadzenie jej przez co najmniej dwa lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy.

3. Ponadto:

- koszty kwalifikowalne w ramach świadczenia usług rolniczych w zakresie zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych oraz ich związków objęłyby w szczególności: koszty zakupu nowych maszyn wielozadaniowych do regeneracyjnego kształtowania cieków wodnych i obszarów wodno-błotnych, maszyn do układania drenażu, maszyn do kopania stawów oraz zbiorników;
- koszty kwalifikowalne w ramach świadczenia usług rolniczych i leśnych w zakresie mycia i dezynfekcji budynków inwentarskich, hal produkcyjnych oraz urządzeń, maszyn i pojazdów rolniczych i leśnych dotyczyłyby w szczególności kosztów zakupu nowego sprzętu oraz środków do dezynfekcji służących i umożliwiających wykonywanie tego rodzaju usług;

- koszty kwalifikowalne w ramach świadczenia usług leśnych objęłyby w szczególności koszty zakupu maszyn lub urządzeń lub sprzętów niezbędnych do przygotowania gleby i zalesień, pielęgnacji upraw leśnych, ochrony lasu, przycinania lub zrębkowania oraz maszyn służących do pozyskiwania i zbioru biomasy leśnej na cele energetyczne w ramach usług leśnych;
 - koszt zakupu ciągnika rolniczego i leśnego w zakresie świadczenia usług rolniczych wspomagających produkcję roślinną lub wspomagających chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, lub następujących po zbiorach, lub w zakresie usług rolniczych w zakresie zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych oraz ich związków, lub w zakresie świadczenia usług leśnych mógłby być kosztem kwalifikowalnym w części nieprzekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
4. Koszty kwalifikowalne w ramach świadczenia usług rolniczych w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0) objęłyby m.in. koszty zakupu:
- stacji bazowych służących do przesyłu danych, np. LoRaWan, sensorów, czujników do pomiaru wilgotności gleby, zasolenia gleby, temperatury, jakości powietrza, urządzeń sterujących, pedometrów i akcelerometrów, dronów do inspekcji infrastruktury (np. ogrodzeń, zadaszeń, wodopojów), stacji meteo;
 - sprzętu komputerowego typu: laptop, tablet, telefon, serwer - w części nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
 - aplikacji wspomagających wdrażane w ramach operacji technologie cyfrowe – w części nieprzekraczającej 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.
5. Świadczenie usług rolniczych w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0) miałyby miejsce w następujących obszarach tematycznych:

■ W ramach Poddziałania 6.4. „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” koszt zakupu ciągnika rolniczego w zakresie świadczenia usług rolniczych wspomagających produkcję roślinną lub wspomagających chów i hodowlę zwierząt gospodarskich mógłby być kosztem kwalifikowalnym w części nieprzekraczającej 50% pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

- ograniczenie zużycia środków ochrony roślin,
 - zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi,
 - nowoczesne zarządzanie stadem zwierząt.
6. Poziom pomocy wynosiłby do 50% kosztów inwestycji kwalifikującej się do wsparcia. Maksymalna wysokość pomocy przyznana w okresie realizacji Programu jednemu beneficjentowi określa kwota 500 000 zł (zgodnie z założeniami biznesplanu). **W przypadku operacji polegających na świadczeniu usług rolniczych w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0) oraz świadczenia usług dla spółek wodnych i ich związków w ramach zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych poziom pomocy wynosiłby do 65% kosztów inwestycji kwalifikującej się do wsparcia.**
- W opisie nie uwzględniono rekomendowanych zmian dotyczących następujących działań inwestycyjnych:
- Poddziałanie 4.3. „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem

- rolnictwa i leśnictwa” - typ operacji „Scalanie gruntów”;
- Poddziałanie 7.2. „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” - typ operacji „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”;
 - Poddziałanie 7.2. „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” - typ operacji „Gospodarka wodno-ściekowa”;
 - Poddziałanie 8.1. „Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” (art. 22);
 - Poddziałanie 8.5. „Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” (art. 25);
 - Poddziałanie 16.1. „Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa” - typ operacji „Współpraca w ramach grup EPI”. ■